

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petič vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petič vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod veča mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za izozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knažičeva ulica štov. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave; Koozova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.981

Nenaden preokret v mednarodnem položaju:

Nov poskus Chamberlaina za rešitev miru

Davi ob 8.30 je angleški ministrski predsednik Chamberlain z letalom odpotoval v Nemčijo, kjer se sestane s kancelarjem Hitlerjem — Domnevajo, da bo stavil Hitlerju konkretne predloge za rešitev sudetsko-nemškega problema

LONDON, 15. sept. Snoči pozno zvečer je bila objavljena uradna vest, da bo ministrski predsednik Chamberlain danes ob 8.30 odpotoval z letalom v Nemčijo, da se sestane v Berchtesgaden z nemškim kancelarjem Hitlerjem ter da v osebnem razgovoru z njim prouči možnost mirne rešitve sudetsko-nemškega problema. Spremljala ga bosta gospodarski svetovalec angleške vlade Horace Wilson in načelnik oddelka za Srednjo Evropo v zunanjem ministrstvu William Strong.

Pobudo za ta sestanek je dal ministrski predsednik Chamberlain v sporazumu s predsednikom francoske vlade Daladierom. Kakor zatrjujejo v poučenih krogih, bo Chamberlain predlagal Hitlerju sklicanje konference treh velesil, Anglije, Francije in Nemčije. Na tej konferenci naj bi proučili celokupni mednarodni položaj in skušali najti rešitev vseh perečih mednarodnih problemov.

Kako je prišlo do tega sestanka Angleška vlada hoče storiti vse, da reši mir in prepreči novo svetovno vojno

LONDON, 15. septembra. e. Vest o odhodu Chamberlaina na sestanek v Hitlerjem v Berchtesgaden, je izzvala nenavadno presenečenje v političnih krogih že zaradi tega, ker so bile vse priprave za ta sestanek tajne. Prvi, ki je bil o tem obveščen, je bil ameriški veliki poslanik Kennedy, ki je posetil zunanjega ministra lorda Halifaxa med današnjo sejo vlade. Ideja o sestanku izvira od Chamberlaina, ki se je pred tem o tem sporazumel z Daladierom. Dan sestanka je določil Hitler. Svoj namen je moral Chamberlain braniti celo v samem kabinetu. Nekateri ministri, zlasti mlajši, so bili proti temu, da bi šel Chamberlain in so predlagali drugo osebo. Poleg političnih razlogov so navajali tudi druge, n. pr. visoko starost in rahlo zdravje Chamberlaina. Ministrski predsednik je pa po svojem običaju vztrajal pri svojem. To bo obenem prvo Chamberlainovo potovanje z letalom, ker doslej še nikdar v svojem življenju še ni bil v letalu.

Chamberlaina spremljata gospodarski svetovalec angleške vlade sir Horace Wilson in načelnik srednjeevropskega oddelka zunanjega ministrstva William Strong. Wilson je sodeloval tudi pri pogajanjih z Italijo, poleg tega ga pa smatrajo za zelo vplivno osebo v okolici Chamberlaina. Strong je bil neposredno pred izbruhom akutne krize v Pragi, Budimpešti in Parizu. Izvrstno govori nemško in bo obenem tolmač za Chamberlaina, ki ne govori nobenega tujega jezika.

Kakor zatrjujejo, ima Chamberlain s seboj nov načrt za rešitev sudetsko-nemškega vprašanja. Trdi se, da je ta načrt zelo dalekosežen.

Chamberlain bo pristal na letališču v Monakovem, kjer ga bo sprejel Hitlerjev namestnik Hess.

Vest o potovanju Chamberlaina v Nemčijo se je silno naglo razširila po Londonu. Večinski listi so privedli posebne izdaje, ki so bile hipoma razprodane. Ob 22. se je pred Chamberlainovim stanovanjem zbrala velika množica ljudi in je imela policija dovolj dela, da jo je potisnila v sosedne ulice.

Smatrago, da niso brez podlage govoriče, ki so se snoči širile, da je Chamberlain od odgovorov, ki jih bo dal Hitler na konkretno postavljena vprašanja, ki sta jih sporazumno sestavili francoska in angleška vlada. »Petit Parisien« domneva, da so s o tem sestanku že poprej v vsej tajnosti vodila pogajanja z nemško vlado preko angleškega poslanika v Berlinu. Domnevajo celo, da je med Berlinom, Londonom in Parizom v načelu že dogovorjen načrt za rešitev sudetsko-nemškega vprašanja.

in grozil z ostavko, če bi kabinet ne sprejel njegovega predloga, da se sestane s Hitlerjem, kakor tudi načrta, ki ga misli predložiti Hitlerju za rešitev sudetskega vprašanja in utrditev miru v Evropi. Politični krogi smatrajo poseganje Chamberlaina v dogodke za dokaz, kako resna je postala situacija. Pod vtisom vesti o krvavih nemirih v sudetskih pokrajinah tolmačijo v Londonu Chamberlainov korak kot gesto iskrenega pobornišva za mir. V javnosti je zavladalo prepričanje, da so sudetsko-nemški incidenti imeli namen, neizogibno izzvati vojni konflikt. Zato je pač bilo treba ukreniti nekaj, kar bo radikalno spremenilo situacijo. Chamberlain se je zato odločil za ta korak. Njegov sestanek s Hitlerjem ima torej ne samo namen preprečiti vojno, temveč mir v Evropi postaviti na boljše in trdnjše podlago.

Chamberlain je davi odpotoval v Nemčijo V Nemčiji ostane do sobote

LONDON, 15. sept. br. Ministrski predsednik Chamberlain je davi ob 8.35 z letalom angleške letalske družbe »Imperial Airways« v spremstvu Horacea Wilsona in Williama Stronga odletel z letališča Heston pri Londonu v Monakovo.

Tik pred svojim odhodom je bil v kratki avdijenci pri kralju, ki se je davi vrnil iz Bahmorala v Londonu.

Chamberlain prispe s svojim spremstvom ob 13. v Monakovo, odkoder se bo po kratkem odmoru podal v Berchtesgaden. Prvi sestanek s Hitlerjem bo danes popoldne ob 16. Razgovori se bodo nadaljevali jutri ves dan, v soboto dopoldne, pa se bo Chamberlain vrnil v London.

Takoj po njegovem povratku bo seja ministrskega sveta, ki ji bo najbrže predsedoval kralj sam.

Pariz svari pred pretiranim upanjem

PARIZ, 15. septembra. h. Glede sestanka Chamberlaina s Hitlerjem poudarjajo na merodajnem mestu, da je bil ta sestanek organiziran v tesnem sporazumu s francosko vlado. V berlinskih diplomatskih krogih pripisujejo temu sestanku največjo važnost. Svare pa pred pretiranim upanjem. Utegnilo bi se tudi zgoditi, da bi pa Nemčija smatrala to za oklevanje in popuščanje zapadnih velesil, kar bi bilo seveda docela napačno tolmačenje. Uspeh tega sestanka je predvsem odvisen

od odgovorov, ki jih bo dal Hitler na konkretno postavljena vprašanja, ki sta jih sporazumno sestavili francoska in angleška vlada. »Petit Parisien« domneva, da so s o tem sestanku že poprej v vsej tajnosti vodila pogajanja z nemško vlado preko angleškega poslanika v Berlinu. Domnevajo celo, da je med Berlinom, Londonom in Parizom v načelu že dogovorjen načrt za rešitev sudetsko-nemškega vprašanja.

Kaj pričakujejo v Berlinu

BERLIN, 15. sept. br. Vest o sestanku angleškega ministr. predsednika Chamberlaina s kancelarjem Hitlerjem v Berchtesgaden objavljajo vsi današnji jutrnji listi na prvem mestu, vendar pa brez vsakega komentarja. Ugodna osebnost z Wilhelmstrasse je izjavila dopis. »Reuterja«, da je od sestanka Chamberlaina s Hitlerjem mnogo pričakovati za evropski mir. Njegova ponudba je bila sprejeta o nemške strani v istem duhu, s katerim je bila stavijena. To je nenavaden korak s strani angleške vlade in zaradi tega tudi Chamberlainovo inicijativo v Nemčiji posebno cenijo, ker kaže, da Velika Britanija priznava vso resnost položaja in da se češkoslovaško vprašanje reši čimprej.

čije še ni znano, ker se Hitler o teh vprašanjih še ni odkrito izjavil, ne v svojem govoru, niti drugod.

Izjava Ribbentropa

Monakovo, 15. septembra. AA. Zunanji minister v. Ribbentrop je podal snodi dopisniku »Daily Mail« Wardu Priceu tole izjavo:

»Kot nemški zunanji minister vas lahko samo zagotovim, da me je Chamberlainov sklep o obisku Hitlerju navdal z največjim zadovoljstvom. Trdno sem prepričan, da lahko sestanek obeh predsednikov vlad samo pospeši ureditev sudetskega vprašanja in to v smislu razvoja ugodnih odnosov med našima dvema državama. Že od nekdaj sem želel sestanek med Führerjem in predsednikom angleške vlade in zelo sem srečen, da se bo to moje upanje sedaj uresničilo. Realno gledanje predsednika vlade sira Neville Chamberlaina na vse probleme sem spoznal že v Londonu, ko sem

bil tam veleposlanik. Tedaj sem imel priliko, da lahko globoko spoznam in cenim njegovo osebno dobro voljo, o kateri sem bil zmerom prepričan.

Olajšanje v Pragi

PRAGA, 15. septembra. e. Vest o potovanju Chamberlaina pri Hitlerju je tu učinkovala kot bomba in je izzvala v vseh političnih krogih največjo senzacijo. V tukajšnjih krogih prevladuje prepričanje, da je s tem vsaj začasno odstranjena nevarnost vojne. Politični krogi pozdravljajo inicijativo Anglije in Francije ter poudarjajo, da je Češkoslovaška prepričana, da se bo Chamberlain oziral na bistvene interese Češkoslovaške in to tembolj, ker se Češkoslovaška ni branila sodbe svetovne javnosti, kar tudi dokazuje sprejem, ki je bil prirejen misiji lorda Runcimana.

Mnenje praških diplomatov

PRAGA, 15. septembra. e. Po misljenju ugodne diplomatske osebe predstavlja sestanek Chamberlaina s Hitlerjem rešitev miru, ki je visel na nitki. Obstojita dve možnosti: ali prijateljsko posredovanje s strani Anglije v Pragi in Berlinu ali kongres tujih velesil, zainteresiranih za revizijo češkoslovaških meja. Slednje se zdi verjetnejše.

Odobrovanje Amerike

WASHINGTON, 15. septembra. Reuter: V ameriških vladnih krogih je vest o Chamberlainovem potovanju v Berchtesgaden izzvala veliko presenečenje in najprej tej vesti celo niso hoteli verjeti. Odobrovanje pa popolnoma prizadevanje Chamberlaina za rešitev evropskega miru in zagotavljanje, da bo Amerika to njegovo akcijo z vsemi sredstvi podprla.

Novi incidenti na nemški meji Previdno postopanje češkoslovaške vlade preprečilo mednarodni konflikt

Praga, 15. sept. h. Kljub proglasitvi obrednega stanja henleinovci še ne mirujejo in skušajo zlasti v krajih tik ob nemški meji izzvati vedno nove incidente z očitnim namenom, da bi izzvali spopade večjega obsega, ki bi mogli dovesti celo do mednarodnih konfliktov. Češkoslovaške oblasti postopajo zaradi tega skrajno previdno in se omejujejo v glavnem na to, da preprečijo širjenje teh incidentov na druge kraje.

V večini primerov se je pokazalo, da je postopanje oblasti popolnoma pravilno in so bili ti incidenti gladko likvidirani. Tako so n. pr. henleinovci, ki razpolagajo z velikimi količinami orožja in municije, večerj zasedli uradna poslopja v nekaterih obmejnih krajih. Orožništvo se je brez borbe umaknilo, nakar je vojaštvo te kraje cenzuriralo. Uporniki so se proti večeru v večini primerov brez borbe vdali.

Do hujšega incidenta je prišlo v Schwabenbachu, ki je tik na meji. Tu se je nahajkano prebivalstvo uprlo. Z nemške strani so pripeljali velike količine revolverjev, avtomatskih pištol, pušk, municije, strojnice in ročnih granat. Napadli so policijo in žandarmerijo, ju razorožili in vse

Poslanica kralja Karola prezidentu dr. Benešu

RIM, 15. sept. Agencija Stefani poroča, da namerava rumunski kralj Karol nasloviti na prezidenta dr. Beneša poslanico, v kateri se bo zavzel za mirno ureditev sudetsko-nemškega problema.

Runcimanova prizadevanja za obnovo pogajanj

Praga, 15. sept. e. Lord Runciman je snoči nadaljeval svoje prizadevanje, da pride do obnovitve stikov med sudetskimi Nemci in vlado. Pri njem se je snoči oglašil predstavnik sudetsko-nemške stranke dr. Neuwirth, prav tako tudi predsednik židovske cerkvene občine. Poleg drugih članov vodstva sudetsko-nemške stranke je prispel snoči v Prago tudi Henleinov namestnik dr. Frank.

ČSR odklanja plebiscit

Praga, 15. sept. Vesti o možnosti plebiscita v sudetsko nemških pokrajinah označujejo v merodajnih češkoslovaških krogih za tendenciozno izmišljotino, ki se širijo s strani sudetskih Nemcev, da bi ustvarjali nerazpoloženje. Češkoslovaška ustava sploh ne pozna plebiscita in je zato vsaka razprava o tem odveč.

Mussolinijevo pismo lordu Runcimanu

RIM, 15. septembra. AA. DNB: Danes bo Mussolini v »Popolo d'Italia« objavil uvodnik z naslovom: »Pismo Runcimanu«.

Neuville Chamberlain

Ugotovljeno je tudi, da so imeli ti takozvani reditelji obenem nalogo izvesti predvsem trgovine, obnove konfekcije in manufakturnega blaga. Zaradi tega so zlasti napadali trgovine tvrdke Bat'a in razne večje trgovine, konfekcijskega in manufakturnega blaga.

Beg pred terorjem sudetskih Nemcev

Praga, 15. septembra. e. Iz obmejnih krajev prihajajo številni begunci v Prago. Med njimi je največ članov nemško-socialno demokratske stranke, ki so večinoma pobegnili iz Cheba in Aša ter drugih sudetsko-nemških krajev. Po pripovedovanju teh beguncov je lahko dobiti sliko o brutalnem terorju sudetskih Nemcev in spopadkih, ki so bili v zadnjih 48 urah v teh krajih. Begunci pa tudi potrjujejo, da je po proglasitvi obrednega stanja takoj nastal mir, toda gospodarsko življenje je tam povsem zastalo.

Senzacionalne informacije DNB

BERLIN, 15. sept. e. DNB poroča iz Karlovih Varov: Po obvestilu s službene strani je bilo aretiranih več sudetskih Nemcev, narodnih poslancev in funkcionarjev. Aretirani jih je češkoslovaška državna policija. Aretiranje so izročili prekmuru sodu, ki bo proti njim postopal na podlagi izrednega zakona. V zvezi s tem poročajo, da je med aretiranci tudi narodni poslanec sudetskonemške stranke Künzl. Ker so odredbe prekega sode zelo stroge, se boje za njihovo usodo.

Sudetski Nemci dezertirajo

Dunaj, 15. sept. br. Med opoldanskim koncertnim programom je dunajska radijska postaja objavila naslednji poziv: Češkoslovaška vlada je odredila vpolklic petih letnikov rezervistov. Pod orožje so pozvani tudi pripadniki sudetskih Nemcev. Razume se samo po sebi, da se temu pozivu ne bodo odzvali, ker se jih češki ukrepi nič več ne tležejo. Po večini so pobegnili v gozdove, da se izognejo zasledovanju.

Koncentracijska vlada v Londonu?

LONDON, 15. sept. br. Ministrski predsednik Chamberlain je glede na nevarnost vojne, v kateri bi se Anglija borila na strani Francije, v svojem govoru z majorjem Atleajem in Arčibaldom Sinclairom predlagal obema voditeljema opozicije sestavo koncentracijske vlade. Naprosil je oba, naj se izjavita, ali bi bila pripravljena sodelovati v vladi, ki bi imela značaj koalicijske vojne vlade. Oba voditelja opozicije sta obljubila odgovor po predhodnem posvetovanju s svojimi ožjnimi sodrujniki.

Izvršni odbor delavske stranke je sklican za jutri. Na seji bo vodstvo razpravljalo o situaciji in bo nedvomno zavzelo stališče napram politiki Chamberlaina tendencam, ki mu jih pripisujejo.

Obisk naših parlamentarcev v Turčiji

Beograd, 14. sept. p. Jugoslovenski parlamentarci se pripravljajo na obisk v Turčiji. Danes je bil predsednik turške parlamentarne delegacije, ki je bila na interparlamentarni konferenci v Haagu, Kizika pri predsedniku narodne skupščine in se je z njim dogovoril o vseh podrobnostih tega obiska.

Carik, 15. septembra. Beograd 10, Paris 11.95, London 21.31, Newyork 42.25, Bruselj 74.95, Milan 23.325, Amsterdam 238.85, Berlin 177.70, Praga 15.80, Varšava 83.10, Bukarešta 3.25.

BOHEME

Nesmrtna Puccinijeva opera v velefilmu Gertruda Lawrence — Douglas Fairbanks Samo danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri! KINO MATICA 21-24.

DNEVNE VESTI

Carinski dohodki od 1. do 10. septembra so znašali 30.346.563 din. Lani so pa znašali 29.189.945. Letos so bili torej večji za 1.156.618 din ali 3,96%. Od 1. aprila do 10. septembra so znašali carinski dohodki 461.650.350 din. V proračunu je predvideno da so razdobje 449.193.333 din, kar pomeni, da so vrgli carinske dohodke 12.466.026 din več kakor bi bili morali po proračunu. Naše zaloge vina, Lani je znašal ves prihodek vina v naši državi 2 in pol milijona hl. Razen te zelo slabe letine je ostalo od predlanskega leta zelo malo zalog. Zato je kazalo, da se bo nov pridelek prav lahko vnovčil. In res je šlo vino v jeseni dobro v denar, spomlad pa je trgovina zastala in v sredi poletja skoraj več ni bilo povpraševanja po vinu. To je bila posledica manjšega konzuma in zelo visokih cen. Pri vsem tem so se da zaloge starega vina zelo močno skrčile. Znašajo samo okrog 3000 vagonov in še to vino je večinoma že v rokah vinskih trgovcev. Mestna trošarina v Beogradu za predmete, razstavljene na državni obrtni razstavi v Beogradu. Po sporočilu obrtne zbornice v Beogradu je predsednik mesta Beograda osvobodil vse predmete, ki so namenjeni za državno obrtno razstavo v Beogradu, mestne trošarine. Vendar ta osvoboditev ne bo veljala za primer, če bi se blago prodalo, v tem primeru bo treba trošarino plačati. Razstavljali naj vse svoje predmete, namenjene za razstavo v Beogradu, opremijo s primerno etiketo »Razstavno blago — Izložbeno roba — prosta mestne trošarine z odločbo G. br. 18582-38 z dne 31. avgusta 1938«. Zanatski komori v Beogradu pa je posebej poslali obvestilo z navedbo točne količine in vrste blaga, imena in prilika uvoznika ter kraja, odkoder se blago uvozi.

Namcev. S svojim dolnom so prispeli preko Jesnice do Sušaka, kjer so se spustili na morje ob dalmatinski obali. Romanje na Oplenac. Zveza obrtnih društev v Ljubljani, Sv. Petra c. 4 opozarja, da bo rok za prijavljanje potekel 18. sept. t. l. Kdor se zanima za ta izlet naj pohiti s prijavo, vse informacije dobi pri Zvezi ali pa naj se zgleda pri krajevni obrtni društvih ali njenih zaupnikih. Eventuelne želje nam lahko sporoči z dopisnico. Prijave zaključimo 18. t. m. Upoštevajte to! Obrtniki in prijatelji obrtniškega stanu — 15. oktobra vsi na Oplenac! Z nožem se je zabodel v srce. Na strašen način si je končal včeraj v Slovanskem Brodu življenje 24 letni Franjo Biljan. Dvakrat si je zasadil nož globoko v prsi. Že več dni je bil silno potrt in ni hotel z nikomur govoriti. V torek zvečer je prišel z dela domov in v svoji sobi je plakal pozno v noč. Zjutraj je pa odšel na dvorišče in se zabodel s kuhinjskim nožem. Zadel se je naravnost v srce in je bil takoj mrtev. Kaj ga je poglajalo v smrt, ni znano. V njegovem žepu so našli listek, na katerem je bilo napisano: »In vendar je na svetu kaznen.« Najbrž je imel na vesti težak grh, pa se je zbal kazni. Tokmeču odšel glav. V bosanski vasi Tolisi sta bila Jovo Dominković in Luka Vincetić zaljubljena v vaško lepoticu. Dominković je bil prepričan, da ljubi dekletko bolj Vincetića in zato je sklenil obracunati z njim. V torek ga je počakal s skiro in mu odšel glav. Samonarj pušakaškega trgovca. Včeraj zjutraj si je končal na Sušaku življenje trgovec Stanko Cargonja. Skočil je z be-

radi borbe za nagrade. Modelarji, ki se žele udeležiti tekmovanja naj takoj sporoče ljubljanskemu oblasnemu odboru število modelov, njih velikost in tip (Jadralni ali motorni model). Izgubljen pes. Inž. Hubertu Luckmanu stanujočemu na Karlovičevi cesti 18, se je izgubil lovski pes rjave barve, nemške pasme, ki sliči na ime Risa. Izgubljen pes je vreden 3000 din. Promenadni koncert. Turistični odbor za mesto Ljubljano priredi danes ob 18.30 promenadni koncert Narodnega železniškega glasbenega društva »Sloga« v Zvezdi pod vodstvom dirigenta Svetla Herbertha. Stenice uničuje zanesljivo in varno s strupenim plinom edino desinsektični zavod mestnega fizikata. Razpored zgradarjev za leto 1938 je v smislu čl. 131 zakona o neposrednih davkih z dne 8. februarja 1928 razgrnjen na javni vpogled davčnim zavezanecem pri tukajšnji davčni upravi (soba št. 18) v času od 15. do vseh dne 22. t. m. O ugotovljenih davčnih osnovah in odmerjenem davku bodo davčni zavezaneci posebej obveščeni s plačilnimi nalogi, proti katerim bodo imeli pravico pritožbe. O življenju na parobrodu in okoli njega bo dr. Viktor g. Viktor Pirmat v restavraciji »Zvezdica« pri Društvu državnih trgovskih šol. Udeležba je stanovska dolžnost, vstop je vsem svoboden. Ureditev Malgajeve ulice, ki smo pred kratkim čitali o njej pritožbe, res še ni popolna, ker se še poznajo posledice razkopavanja, potrebnega za polaganje plinovodov. Mestna planina bo takoj, ko se zemlja usede, spet popravila in uredila hodnike ter vse drugo, kar je treba. Kar se kanala tiče, je pa treba pripomniti, da je bil zgrajen minulo leto z brezposelnimi, torej tudi s prispevki prostovoljne socialne davčnice. Tako je tudi ureditev te ulice med tistimi mestnimi deli, ki bi sploh ne bi bila napravljena, če bi pri njih ne zaposlili brezposelnih, saj tudi te ulice še ni v letošnjem proračunu. Boljšo kanalizacijo bo mogoče napraviti že letos, če bo pri drugih kanalizacijskih delih, ki so predvidena v proračunu, mogoče prihraniti za ta kanal potrebno vsoto. Raznake boljše kanalizacije bo pa ulica v najkrajšem času popolnoma urejena, da bo gotovo vsaj taka, kakršna je bila pred polaganjem plinskih vodov. Med drugim seveda tudi požiralniki kanala dobe v najkrajšem času spet mreže, da ne bo več treba pritožb.

Ijo iz skrivališča. Že pred leti sta bila pri nas izvršena dva cerkvena ropi v farni cerkvi v Smihelu in v cerkvi ob frančiškanki. Morda izvirajo najdene stvari od teh dveh ropov. Trško-gorsko žegnanje in razbite glave. Na praznik Malega šmarna je bilo na Trški gori — na najvišji in najbolj čislani vinski gorci — žegnanje. Na goro je ta dan prišlo od vseh strani mnogo ljudi. Zvečer so se ljudje vračali domov peš, z vozovi, pa tudi z avtobusi. Nekateri so bili prav dobre volje. Vse se je razšilo brez incidentov. Ob vznožju gore pa so nekateri le dali vedeti, da je bilo na ta dan na gori žegnanje. Nekako po 20. uri je pridrvel v divjem dirju pred orožniško postajo voz, ki je imel zadaj priklopljen sladolegarski voziček. Z voza so stopili trije moški, med njimi posestnik Brulc iz Smolenje vasi, ki je imel razbito in vso okrvavljeno glavo. Orožnikom je izjavil, da je bil na cesti s Trške gore napaden in pobit s težko železno črpalko, ki pa jo je v pretepu iztrgal napadalcu iz rok. Pri tepežu so bili ranjeni še trije neznanji moški. Pa tudi sladolegar — Turčin, jo je pošteno izkupil. Kako in zakaj je prišlo do krvavega napada, preiskujejo orožniki, ki so šli poizvedovat še za neznanimi ranjenici. Kdor želi priti za mal denar do trpežne obleke, izdelane po najnovšem kroju, naj obišče krojaški modni salon A. Retelj.

Rešite svoje zobe Sargov KALODONT proti zobnemu kamnu

Zločinci zapeljujejo mladoletne

Požigalec Novak je sprejel svojo 24. kazen — Maščeval se je nad vdovo, ki se ni pustila »rihtati«

Ljubljana, 15. septembra. Prav žalosten prizor je nudil neki mladoletnik, ki se je moral zagovarjati pred sodniki malega senata s predsednikom s. o. s. g. Ivanom Brelihom. Za svoja leta ne navadno visok fant v beraski obleki, brez srcaje, je trdil, da ga je zapeljal neki starejši zločinec. Nekje pri Zagorju sta se srečala in pobratila. Ko je zapeljivce začel opravljati svoj zločinski posel, mu je moral mladoletnik pomagati. Stal je na straži, medtem ko je zapeljivce odnašal plen iz stanovanj. Pomagal je tudi plen odnašati. Potem sta pobeignila v gozd in se nekaj dni mastila z ukradenimi jestvinami. Obtoženi mladoletnik se je zagovarjal zelo čudno. Ni mu bilo do tega, da bi bil oproščene, bil je apatičen in raztresen. Fant ni samo zanemarjen, temveč tudi duševno okrnjen, so pričali akti. Zapeljivca, ki je tega ubožca spravil na pot kriminala, orožniki še iščejo. Zaslužil bi strogo kazen za vplome in za zapeljivanje. Sodišče je upoštevalo, da obtoženi fant zaradi duševne zastoletosti ni mogel docela pojmovati pomena dejanja in je bil tudi zapeljan, zato mu je prisodilo samo 4 mesece strogega zapore.

krivdo zanikal, je vse kazalo na to, da je mogel biti samo on požigalec. Grozil je, da bo petelina spustil, k zločinom je nagnjen, kozolec je bil v plamenih kmalu nato, ko je zapustil gostilno. — Se boste pritožili, ali sprejmete kazen? — ga je vprašal predsednik. Novak je malo razmišljal, potem pa je odločno odgovoril: — Nič se ne bom pritožil! Sprejemam. Ko pridem iz zapore, se bom pa fental. ZA 6 VLOMOV DVE LETI ROBIJE Tudi staremu grešniku Ignacu Grumu, čuvjarju iz Brezovice, so sodniki malega senata prisodili 2 leti robije. Grum je že več let brez posla in brez stalnega bivališča. Roma iz zaporov na prosto in odtod zopet v zapore. Tudi njegov kazenski list je že na gosto popisan s kaznimi. V maju in juniju je Grum kradel v Brezovici, Dobrovi in Bičevju. Vlamjal je v hiše in odnašal, kar mu je prišlo pod roko: obleke, perilo, čevlje, aktovke, jestvine, blago, zlatino. Stari grešnik Grum je vse vplome priznal in je tudi kazen brez obnavljanja sprejel. Krojaški pomočnik Emil Čepelnik iz Stanežič, ki je bil tudi že kaznovan, je pa priznal pred sodniki malega senata, da je okradel Alojza Kremžarja v Ljubljani. Odnesel mu je budilko, hlače, srcajo, robce in denarnico, v kateri je bilo nekaj starih avstrijskih kron. Čepelnik je vedel, da je iz Ljubljane izgnan za pet let, pa se je kljub temu vrnil v mesto in je takoj začel prežati na tujo lastnino. Senat je upošteval, da je vse priznal in mu je prisodil za zločinstvo tatvine in za prestopke po členu 12-V zakona o zaščiti države na 6 mesecev in 10 dni strogega zapore ter na izgubo častnih državljanjskih pravic za dobo treh let.

PETELINA JE SPUSTIL

Delavec iz Jarš Novak Ivan je bil obtožen po § 187 k. z., ker je vse kazalo na to, da je podtaknil ogenj v kozolec vdove Ivane Smrajčeve v Jaršah v noči dne 29. julija. Kozolec, ki je bil obložen s pšenico in deteljo, je pogorel do tal, vdova je imela okrog 10.000 din skode.

Nisem zažgal! je rekel Novak. Sodišče je zaslišalo več prič, ki so vse obremenjale Novaka. Smrajčeva je pripovedovala, da je Novak pomagal v gospodstvu, dokler je še živel njen mož. Po moževi smrti pa je začel Novak Smrajčeve »rihtati«. Vedel se je, kakor da je že gospodar na Smrajčevi domačiji. Vdova je nekaj časa potrpekla, naposled se ji je zdelo vse skupaj preumorno in je Novaka zapodila. Od tega časa je bil Novak njen sovražnik.

Novak je priznal, da je razburljive narave in da se ne obvlada, če ga kdo razjezi, ker je bil v vojni ranjen v glavo in čuti še zdaj posledice te poškodbe. Doma se je stalno prepiral z domačimi. Tisti večer pred izbruhom požara je bil Novak v gostilni, pil je zelenega in kmalu je začel razgrajati. Kričal je, da se bo še to noč nekaj zgodilo. da bo petelina spustil in da se bo še to noč svetilo. Novakov oče se je poslužil dobrote zakona in ni hotel pričati proti sinu.

Vse je presenetil Novakov kazenski list, v katerem je bilo zapisanih kar 23 kazni. Lani je Novak prestal zadnjo kazen, najtežjo je dobil l. 1928, in sicer leto dni robije. Devetnajstkratek je bil kaznovan zaradi tatvin in prevar. Senat je razsodil, da je Novak kriv po obtožnici in mu je prisodil kazen 2 let robije. Čeprav je obtoženec

Iz Maribora

Pozabljena 35-letnica. Starejši Mariborčani se živo spominjajo, ko je ob nastopajoči jeseni pred 35 leti Drava silno narasla. V noči na 14. septembra 1903, so namreč službeno sporočili, da je narasla voda odtrgala železni most na Breznem in ga valila proti Mariboru. Dva stražnika in sicer Ivan Munda ter njegov tovariš sta imela nalogo, da z velikimi bakljami opozorita ljudi na to, kdaj bo Drava privlaka odtrgani železni most. Stala sta na dravski brvi, zgrajeni na lesenih stebrih. Ogromno valovanje je privlalo železni most do brvi in jo v hipu polovico odtrgalo ter zaneslo v Felberjevo kopalnico. Železni most pa se je valil naprej do starega dravskega mostu. Oba stražnika sta utonila, dočim si je takratni ključavničarski pomočnik, poznejši, zdaj že upokojeni strojevodja Anton Zelšek, komaj rešil življenje. Deroca voda ga je zanesla do takozvanega Kraljevega otoka, kjer se je plavajoč ob brunu ujel na vejevje in se rešil na že poplavljeni otok.

Tragična smrt otroka. V Podgorju je 28-letna posestnica Jožeta Svetec odšla zjutraj na polje in vzela s seboj 3-letnega sinčka Frančka. Otroka je pustila ob njej, sama je pa pridno delala na bližnjem polju. Ko se je že čez čas ozrla za otrokom je opazila, da ga ni. Zdelo se ji je takoj, da je zavlil k bližnjemu potoku in v strahu je pohitela za pogrešanim detetom. Otroka je našla v vodi in ga z grabljami potegnila na suho, seveda je bil pa nesrečni fantek že mrtev. Nesrečo je prijavila orožnikom in zdaj bo imela še sitnosti z oblastmi, ker ni dovolj pazila na svojega otroka.

Mestno avtobusno podjetje je z današnjim dnem ukinilo vožnje na Mariborski otok. S tem je tudi konec kopalne sezone.

Iz Novega mesta

Čudna najdba v gozdu. V gozdu, ki se razprostira okoli graščine Ruperč vrha, je pred dnevi sekal drva neki železničar. Pri nekem drevesu je opazil, da se iz zemlje nekaj svetlika. Ko je hotel stvar prijeti, je začutil, da je to samo del onega, kar se skriva v zemlji. Pri izkopavanju pa je moč našel na cel zaklad, obstoječ iz zlatih cerkvenih posod. Zlilovec, ki je izvršil cerkveni rop, je te stvari najbrž hotel stopiti in zlato prodati, kar pa se mu očitno ni posrečilo. Na najdenih predmetih pa se pozna, da je to le poskušal. Da mu stvari ne bi bile v napoto in v breme, je ropar predmete zakopal v gozdu, kjer so poletj naliivi sprali zem-

Iz Ljubljane

Zanemarjeno Hribarjevo nabrežje. Pritožba v nedeljski številki je bila upravičena, ker je bilo Hribarjevo nabrežje zaradi Mayerjeve hiše dolgo časa zaprto in zanemarjeno. Ko so odstranili les in skladišče materiala za novo zgradbo, bo tudi mestna občina v nekaj dneh popolnoma uredila to nabrežje, kakor je začasno urejena že tudi Wolfova ulica. To delo se je sicer precej zavleklo zaradi preurejanja plinovodov, vodovoda in kanalov, a sedaj so hodniki že razširjeni in tudi cesta je utrjena. Ulica bo popolnoma urejena šele prihodnje leto, ko bo tudi tiakovana. Letos tega ni mogoče storiti, ker je treba počakati, da se zemlja usede in popolnoma umiri.

Prebivalstvo izvov Ljubljane, stanujoče v krajih, ki imajo ugodno železniško ali avtobusno zvezo z Ljubljano, opozarjamo na razpis gledališkega abonmaja za novo sezono. Stalni abonma Sreda ima predstavo samo ob sredah, stalni abonma Četrtek pa samo ob četrkih. Zato sta ta dva abonmaja izredno primerna za izven ljubljanske posestnike. Cene abonmaja so izredno znižane, tako da bi zunanji posestniki, če se poslužijo abonmaja z vožnjo vred ne bi imeli dosti več stroškov, kakor pa če kupujejo samo vstopnice po dnevnih cenah. Uprava sprejema tudi pisemne prijave. Abonma se plačuje v 10 zaporednih mesečnih obrokih. Prav tako pa vabimo tudi ljubljanske interese, da se prijavijo še kot abonenti Narodnega gledališča za sezono 1938/39. Prijave se sprejemajo v veži dramskega gledališča do sobote dne 17. t. m. popoldne. Sprejemna pisarna posluje od 10. do 12. in od 15. do 17. ure.

Davek je vedno neprijetna stvar, ker ga moramo plačevati. Mestna socialna davščina, ki jo stalno zbira mestna občina, pa ni prisilna, temveč čisto prostovoljna dajatev, ki jo vsak po svoji moči plačuje. Občina zbira prispevke, da jih bo v zinskem času porabljala za kritje delavskih medij pri javnih delih, ki jih bodo vršili brezposelni delavci. Vsakdo naj pazi, da izloči denar le pooblaščenca mestne občine, ki mora za vsak prispevek izdati potrdilo in ohraniti za urad prepis potrdila. Zadnji dan umetniške razstave Dragota in Nandeta Vidmarja. Vse ljubitelje oblikovne umetnosti opozarjamo, da je umetniška razstava bratov Vidmarjev v Jakopičevem paviljonu odprta samo še danes od 9. do 18. ure. Razstavljena dela so vzbudila toliko priznanja, da je vsak, kor upoštevat to zadnjo priliko za ogled umetnin obeh slikarjev. Posebno pa opozarjamo na razstavo dtjake, za katere je izjemno nizka vstopnina.

Nagradno tekmovanje modelov priredi ljubljanski oblasni odbor Aerokluba v nedeljo dne 25. t. m. ob 3. popoldne na ljubljanskem aerodromu. Tekmovali bodo jadralni in motorni modeli. Tekma bo zanimiva zaradi vrst modelov kakor tudi za-

Veliki filmski igralec PAUL MUNI kot LOUIS PASTEUR v filmu F. TITELJ ČLOVEŠTVA KINO SLOGA, 27-30 Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Danes nepreklicno zadnjikrat! Zal Vam bo, če si ne boste ogledali še danes ob 16., 19.15 ali 21.15 uri NASE RES SMESNE BURKE KINO UNION — TEL. 22-21 H. Rühmann, H. Moser, Th. Lingel, G. Huber

Korajžni ženin Danes nepreklicno zadnjikrat! Zal Vam bo, če si ne boste ogledali še danes ob 16., 19.15 ali 21.15 uri NASE RES SMESNE BURKE KINO UNION — TEL. 22-21 H. Rühmann, H. Moser, Th. Lingel, G. Huber

ZOBOZDRAVNIK-SPECIJALIST DR. V. ČERČEK je otvoril privatno ordinacijo V GAJEVI ULICI 10

Novo delo Ivana Mestrovicia. V Zagreb je prispela iz Rumunije posebna komisija prosvetnega ministarstva, da pregleda spomenik rumunskemu kralju Ferdinandu I., ki ga je izdelal naš kipar Ivan Mestrovic. Komisija je pregledala spomenik, izdelan v mavcu. Bila je z njim zelo zadovoljna.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo porast oblačnosti, poslabšanje do s danjšega vremena. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Beogradu in Splitu 27, v Dubrovniku 26, v Zagrebu 25, na Visu in Rabu 24, v Ljubljani 23,8, v Sarajevu 23, v Mariboru 21,6. Davi je kazal barometer v Ljubljani 759,4, temperatura je znašala 11,8.

Zaslodovani zaradi vlovov in tatvin. Orožniki na Dolenskem zasledujejo nekoga Miho Kostreca in njegovega tovariša Franceta Sameca, ki sta nedavno vplomila v bolnico v Kandiji ter ukradla bolnikom za okrog 1000 din obleke. Kasneje sta vdira v ostilno Srtitar v okolici Novega mesta in odnesla nekaj gotovine, več obleke, igralne karte, rjavo aktovko in nekaj drugih malenkosti. Naslednjo noč sta se splazila v Kušljanovo gostilno ter odnesla zalogo cigarete, nekaj starega srebrnega denarja ter več drugih predmetov. Dalje zasledujejo orožniki nekoga Stefana Konburegerja iz Osjeka, ki je ukradel lastniku vrtičaka Josipu Nemečku 5000 din, možki sukničji in kolo, znamke »Springer«, Cigan Janko Bogdan, ki se rad zadržuje v Prlekiji in v Prekmurju, kjer prekupejuje s konji, pa je oni dan vdir v spalno sobo posestnika Ivana Horvata v Rakitani ter mu ukradel 3600 din, nakar je pobeignil v savsko banovino.

Nesreče. V bolnico so prepeljali 26letnega zidarskega delavca Jožeta Skobeta, zaposlenega pri tvrdki Ledl, ki je padel z zidarskega odra na novi stavbi na Tyrševi cesti. Skobe si je zlomil roko in nogo. Mizarski pomočnik Ivan Marolt iz Dravelj je imel včeraj opravke v Celju, kamor ga je poslala tvrdka Naglas, pri kateri je zaposlen. Marolt je pri delu v Celju padel iz višjega nadstropja in si zlomil levo roko ter poškodoval desno nogo. Z Vrhnice so prepeljali v bolnico delavca Jožeta Dolničarja, ki je padel in si zlomil levo roko. Na Celovški cesti pa je podrl neki avtomobilist 23letno Frančiško Rome, ki je dobila poškodbe po životu.

Vlom v St. Vidu. V vilo Marije Tobarberje v St. Vidu, ki stoji precej na samem na polju je bilo oni dan vlomljeno. Vlomilci so v hiši vse pretaknili. Stednjik so odnesli več obleke in perila, v skupni vrednosti 5000 din.

Z gumijastim dolnom okrog sveta. V šibenik je prispelo v torek z gumijastim dolnom na poti okrog sveta 5 mladih

MALI OGLASI Beseda 50 par. davek posebej. Frakcija, izjave beseda Din 1.—, davek posebej. Za pisemne odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

MALINOVEC pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, Ljubljana, nasproti »Nebotičniku«.

KLISEJE ENO VEČERJAVNE JUGOGRAFIKA V DETPA NASIP 23

PRODAM Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

IZREDNA PRILIKA Javna dražba hiše, garaž, hleva, vrta itd., Vodmatski trg 4., bo 21. septembra ob devetih, sodišče, soba 16. Ker delni prevzem »knjižb mogoče, potrebno je malo gotovine, poleg kavčevje 16.000 Din. Ocenjeno Din 160.000.— 2160

POUK Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

Strojepisni pouk (Desetprstni sistem.) Večerni tečaj, oddelki od 6—9. ure zvečer za začetnike in izveščance, pouk tudi po diktatu. Vpisovanje dnevno od 6. do 8. ure zvečer. Največja strojepisnica, najrazličnejši pisalni stroji. Pričetek pouka dnevno. Šolnina zelo nizka. — Christoffov učni zavod, Domobranska cesta 15. Tel. št. direktorja 48-48. 2157

ŽENITEV Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA IZVAJA VSE VESTE TER ODRU PREPROSTE IN KAJKNEJŠE

SAMOSTOJEN OBEITNIK poročil preprosto gospodično ali vdovo od 35—48 let z nekaj gotovine, ki bi se uporabila za povečanje obrti. Lahko je tudi Nemka. — Ponudbe na upravo »Slov. Narodac pod »Takojšnja porokac. 2208

